

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова приймальної комісії,

ректор ДНУ

Сергій ОКОВИТИЙ

« _____ » _____ 2024 р.

ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

для вступу на навчання для здобуття
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
на основі ПЗСО або НРК5

Дніпро-2024

Програму склали:

1. Гонюк О.В., канд. філол. наук, доц., доцентка кафедри української літератури
2. Резніченко Ю.О., д-р філософії зі спец. 035 Філологія, доцентка кафедри української літератури
3. Шаф О.В., д-р філол. наук, проф., професорка кафедри української літератури

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму індивідуальної усної співбесіди з української літератури складено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти (частина «Українська література»), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 р. № 696.

У програмі враховано необхідність визначення сформованості предметних і ключових компетентностей, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23 листопада 2011 р., ідеями Концепції «Нова українська школа» (2016 р.). Літературна компетентність передбачає готовність і здатність працювати з текстами різних художньо-естетичних систем, культурно-історичних епох, світоглядних орієнтирів, традицій і стилів: розуміти зміст прочитаного, з'ясувати авторську позицію і художні засоби донесення її до читача, творити на основі прочитаного власні смисли щодо порушених проблем, висловлювати власну позицію стосовно прочитаного, сприймати художній твір як чинник формування життєвого досвіду та соціально-психологічного й соціокультурного становлення.

Програма передбачає виявлення *знань* абітурієнтів із основних розділів історії української літератури («Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII – початку XX ст.», «Література XX ст.», «Твори українських письменників-емігрантів», «Сучасний літературний процес (кінець XX – початок XXI ст.)») і *вмінь* вступників застосовувати основні теоретико-літературні поняття (художній образ, тема, ідея, мотив, проблематика, композиція художнього твору, роди й жанри літератури, художні засоби (тропи), поетичний синтаксис, літературні напрями) для аналізу літературного твору чи його уривка.

II. ТЕМИ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Розділ 1. Усна народна творчість. Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень. Пісні Марусі Чурай «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки». Історичні пісні «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль». Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».

Розділ 2. Давня українська література. «Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги). «Слово про похід Ігорів». Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту – звичай і права...», «Бджола та Шершень».

Розділ 3. Література кінця XVIII – початку XX ст. Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка». Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)), «І мертвим, і живим, і ненарожденним... », «Заповіт». Пантелеймон Куліш. «Чорна рада». Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я». Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1, 4 частини). Іван Карпенко-Карий. «Мартин Боруля». Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?...», «Мойсей».

Розділ 4. Література XX століття. Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo». Василь Стефаник «Камінний хрест». Ольга Кобилянська. «Valse mélancolique». Леся Українка. «Contra spem spero!», «Лісова пісня». Микола Вороний. «Блакитна Панна». Олександр Олесь. «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...». Павло Тичина. «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить... », «О панно Інно...». Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду...». Микола Хвильовий. «Я (Романтика)». Володимир Сосюра. «Любіть Україну!». Валер'ян Підмогильний «Місто». Юрій Яновський. «Майстер корабля». Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом». Микола Куліш. «Мина Мазайло». Богдан-Ігор Антонич. «Різдво». Олександр Довженко. «Зачарована Десна». Андрій Малишко. «Пісня про рушник». Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти – людина?», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства». Василь Голобородько. «Наша мова». Олесь Гончар. «Модри Камень», Григорій Тютюнник. «Три зозулі з поклоном». Василь Стус. «Господи, гніву пречистого...». Іван Драч. «Балада про соняшник». Дмитро Павличко. «Два кольори». Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай».

Розділ 5. Твори українських письменників-емігрантів. Іван Багряний. «Тигролови». Євген Маланюк. «Уривок з поеми».

Розділ 6. Сучасний літературний процес (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище.

ІІІ. ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ ЗАВДАНЬ СПІВБЕСІДИ

Індивідуальна співбесіда з української літератури проходить в усній формі за екзаменаційними білетами, складеними відповідно до цієї програми. В екзаменаційному білеті із співбесіди – 4 завдання (1 завдання за розділами 1–2, 1 завдання за розділом 3, 2 завдання – за розділами 4–6). Кожне завдання містить 5 тестових запитань із п'ятьма варіантами відповідей, серед яких лише один правильний. Оцінка за кожне питання формується в такий спосіб: 5 балів – відповідь правильна; 0 балів – відповідь помилкова. За кожне завдання вступник може отримати 25 балів.

Оцінювання співбесіди здійснюється за 100-200 бальною шкалою.

Максимальна кількість балів, яку можна отримати за співбесіду, розраховується за формулою:

$$КБ = 100 + 4 * 25 \text{ балів} = 200 \text{ балів.}$$

Позитивною вважається оцінка не менше 130 балів.

ІV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При оцінюванні враховується вміння:

- орієнтуватися в історико-літературному матеріалі, його основних етапах і чільних представниках, визначати місце й роль письменника в літературному процесі;
- визначати в літературному творі тематику, ідею, проблематику, композицію, систему художніх образів і художніх засобів (тропів);
- розрізняти види й жанри художньої творчості, літературні напрями й течії.

Бали	Характеристика відповіді
0	Не надано жодної правильної відповіді на запропоновані запитання. Вступник має поверхове уявлення щодо тематики питання, не демонструє здатність репродуктивного застосування знань.
5	Надано правильну відповідь на 1 тестове запитання. Рівень знань вступника низький.
10	Надано правильні відповіді на 2 тестові запитання. Рівень

	знань вступника нижче за середній.
15	Надано правильні відповіді на 3 тестові запитання. Вступник має середній рівень знань з історико-літературного розвитку.
20	Надано правильні відповіді на 4 тестові запитання. Вступник демонструє достатній рівень знань з цього розділу (цих розділів) історії літератури.
25	Надано правильні відповіді на 5 тестових запитань. Вступник демонструє розуміння закономірностей історико-літературного процесу і ролі художнього твору в ньому, уміння застосовувати теоретико-літературні поняття для аналізу літературного твору чи його уривка.

V. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Авраменко О. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. Частина 1. Київ : Грамота, 2021.
2. Авраменко О. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. Частина 2. Київ : Грамота, 2021.
3. Авраменко О. Українська література : підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. – 2-ге вид., перероб. Київ : Грамота, 2021.
4. Авраменко О. Українська література : підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ : Грамота, 2017.
5. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ : Грамота, 2018.
6. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ : Грамота, 2019.
7. Вороніна О. Ворк-бук з української літератури для підготовки до ЗНО. Дніпро : Середняк Т. К., 2020.
8. Калинич О. Українська література : посібник для підготовки до НМТ. Тернопіль : Астон, 2024.
9. Ткачук Т., Онатій А. Українська мова та література. 10+5 зразків ЗНО і НМТ. Тернопіль : НК «Богдан», 2024.
10. Українська література. Хрестоматія для підготовки до ЗНО / Упор. С. Витвицька. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021.

Електронні ресурси

11. <https://testportal.gov.ua/ukrayinska-literatura/>